

TL - SANSKRIT (PART - A)

SAMPLE QUESTION PAPER FOR HSC EXAMINATION, 2014

Time : 60 minutes

Total Marks - 50

INSTRUCTIONS :

1. 50 multiple choice questions (MCQ) are given in part (A). All the questions are compulsory. Each question carries 1 mark.
2. For each question select the correct alternative from four given alternatives to answer the question and darken the circle O as ● by pen against the alphabet corresponding to that alternative in the given OMR sheet.

PART - A

UNIT - I

शुद्धम् उत्तरं चिनुत -

[15x1=15]

1. उपमन्योः गुरोर्नाम _____ ।
(A) वसिष्ठः (B) विश्वामित्रः (C) धौम्यः (D) सौम्यः
2. उपाध्यायः गोरक्षणाय _____ प्रेषयति स्म ।
(A) शान्तनुम् (B) उपमन्युम् (C) प्रियव्रतम् (D) देवव्रतम्
3. उपमन्युः भैक्ष्येण _____ करोति स्म ।
(A) भक्तिम् (B) कीर्तिम् (C) वृत्तिम् (D) शक्तिम्
4. _____ मत्स्यान् व्यापादयितुम् असमर्थः अभवत् ।
(A) श्येनः (B) कुलीरकः (C) धीवरः (D) बकः
5. _____ बकस्य दुःखेन दुःखितः अभवत् ।
(A) मत्स्यः (B) रजकः (C) कुलीरकः (D) कुम्भीरकः
6. मत्स्यादनं प्रति परमवैराग्येण बकेन _____ कृतम् ।
(A) प्रायोपवेशनम् (B) बनोपवेशनम् (C) जलोपवेशनम् (D) वृक्षोपवेशनम्
7. भुवनेश्वरी देवी विश्वनाथदत्तश्च _____ मातापितरौ ।
(A) ब्रह्मानन्दस्य (B) देवानन्दस्य (C) विवेकानन्दस्य (D) सम्पूर्णानन्दस्य

8. माता विवेकानन्दं स्नेहेन _____ इति आहूतवती ।
 (A) रिलु (B) विलु (C) निलु (D) दिलु
9. ईश्वरानुसन्धित्सुः विवेकानन्दः _____ निकषा गतवान् ।
 (A) रामकृष्णम् (B) बलरामम् (C) श्रीनिवासम् (D) प्रमथेशम्
10. “परि” _____ इति अनयोः योगेन पर्यावरणशब्दः निष्पन्नः ।
 (A) “आचमन” (B) “आचरण” (C) “आवरण” (D) “आभूषण”
11. _____ एकः विचित्रः ग्रहः ।
 (A) मङ्गलः (B) वृहस्पतिः (C) बुधः (D) पृथिवी
12. _____ इति शब्दः पर्यावरणस्य पर्यायवाचकः ।
 (A) परिस्थितिः (B) परिसंख्या (C) परिवेषः (D) परिणामः
13. बालः सिंहशिशुं धृत्वा अवदत् _____ ?
 (A) लभस्व (B) त्रायस्व (C) कुरुस्व (D) जृम्भस्व
14. बालस्य नाम _____ इति आसीत्
 (A) सर्वशासन (B) सर्वप्राचीन (C) सर्वदमन (D) सर्वसम्पन्न
15. सर्वदमन इति बालस्य नाम _____ कृतम् ।
 (A) ऋषिजनेन (B) साधुजनेन (C) नारीजनेन (D) राजपुरुषेण

UNIT - II

शुद्धम् उत्तरं चिनुत -

[10x1=10]

16. कथं _____ अवाङ्मुखः अभवत् ?
 (A) श्यामः (B) कामः (C) रामः (D) दामः
17. विवर्णवदनं रामं दृष्ट्वा सीता _____ अभवत् ।
 (A) दुःखाभिसन्तप्ता (B) व्यथाभिसन्तप्ता (C) कष्टाभिसन्तप्ता (D) शोकाभिसन्तप्ता
18. विवर्णवदनं रामं सीता _____ ।
 (A) अशृणोत् (B) अनयत् (C) अगच्छत् (D) अपृच्छत्

19. _____ सत्यप्रतिज्ञः आसीत् ।
 (A) चित्ररथः (B) बृहद्रथः (C) दशरथः (D) मनोरथः
20. दशरथः कैकेय्यै _____ दत्तवान् ।
 (A) शरौ (B) वरौ (C) करौ (D) वीरौ
21. _____ पण्डितः ज्ञेयः ।
 (A) तत्त्वज्ञः (B) कर्मज्ञः (C) मर्मज्ञः (D) धर्मज्ञः
22. _____ असाधुः स्मृतः ।
 (A) निर्दयः (B) निर्ममः (C) निर्लिप्तः (D) निर्लज्जः
23. _____ चित्तप्रशान्तता ।
 (A) कामः (B) प्रेम (C) शमः (D) मानः
24. अनन्तकः व्याधिः _____ ।
 (A) लाभः (B) लोभः (C) भावः (D) क्षोभः
25. मूर्खः _____ प्रकीर्तितः ।
 (A) आस्तिकः (B) नास्तिकः (C) धार्मिकः (D) श्रमिकः

UNIT - III

रेखाङ्कितपदस्य कारकविभक्तिगतं शुद्धम् उत्तरं चिनुत -

[25x1=25]

26. गुरुः तं हृष्टपुष्टं दृष्ट्वा उवाच ।
 (A) कर्त्तरिप्रथमा (B) सम्बोधने प्रथमा (C) अव्यययोगे प्रथमा (D) उक्ते कर्मणि प्रथमा
27. त्वया नाहारवृत्तिः अनुष्णयते ।
 (A) अनुक्तेकर्त्तरि तृतीया (B) करणे तृतीया (C) हेतौ तृतीया (D) प्रयोजने तृतीया
28. स रामकृष्णपरमहंसं निकषा गत्वा पृष्टवान् ।
 (A) कर्मणि द्वितीया (B) निकषाशब्द योगे द्वितीया (C) प्याप्त्यर्थे द्वितीया (D) क्रिया विशेषणे द्वितीया
29. जीवजगतः विकासः अभवत् ।
 (A) कृद्योगे षष्ठी (B) हेतुवाचक शब्दात् षष्ठी (C) शेषे षष्ठी (D) अनादरे षष्ठी
30. स्पृहयामि खलु दुर्ललिताय अस्मै ।
 (A) दानार्थे चतुर्थी (B) स्पृहधातुयोगे चतुर्थी (C) वारणार्थे चतुर्थी (D) तादर्थ्ये चतुर्थी

सन्धिकरणगतम् अथवा सन्धिविच्छेदगतं शुद्धम् उत्तरं चिनुत -

31. उपाध्यायः + तम् = _____ ।
 (A) उपाध्यायं तम् (B) उपाध्ययान्तम् (C) उपाध्यायास्तम् (D) उपाध्यायस्तम्
32. सदा + एव = _____ ।
 (A) सदाएव (B) सदाद्येव (C) सदैव (D) सर्वदैव
33. सत्यम् + इदम् = _____ ।
 (A) सत्येदम् (B) सत्यशिवम् (C) सत्यमिदम् (D) सत्येनेदम्
34. प्रविवेशाथ = _____ ।
 (A) प्रविवेशः + अथ (B) प्रविवेश + अथ (C) प्रविवेशः + अर्थः (D) प्रविशः + अथ
35. अहन्यहनि = _____ ।
 (A) अहनि + अहनि (B) अहा + अहानि (C) अस्मिन् + अहनि (D) अहनि + अहानि

शुद्धं विग्रहवाक्यम् अथवा समस्तपदम् अथवा समासनाम चिनुत -

36. गोरक्षणाय = _____ ।
 (A) गवां रक्षणं, तस्मै (B) गोभ्यः रक्षणं, तस्मै (C) गोषु रक्षणं, तस्मै (D) गाभिः रक्षणं, तस्मै
37. सरसः तीरं, तस्मिन् = _____ ।
 (A) सरस्तीरम् (B) सरस्तीरे (C) सरस्तीरात् (D) सरस्तीरेण
38. रत्नगर्भा = _____ ।
 (A) द्वन्द्वः (B) कर्मधारयः (C) बहुव्रीहिः (D) अव्ययीभावः
39. न पूर्वः = _____ ।
 (A) अपूर्वः (B) नपूर्वः (C) सपूर्वः (D) विपूर्वः
40. हत्तापः = _____ ।
 (A) हृदं तापः (B) हृदि तापः (C) हृदा तापः (D) हृदे तापः

शुद्धां प्रकृतिम् अथवा शुद्धं प्रत्ययं चिनुत -

41. आच्छन्नः = आ + छद् + _____ ।

(A) क्त (B) क्तवतु (C) शतृ (D) शानच्

42. विकासः = वि + _____ + घञ् ।

(A) काश् (B) कष् (C) कस् (D) कश्

43. भीतः = भी + _____ ।

(A) क्त (B) शतृ (C) क्तवतु (D) क्तिन्

44. दमनम् = दम् + _____ ।

(A) अनीय (B) ल्युट् (C) शतृ (D) शानच्

45. कुपितः = _____ + क्त ।

(A) कुप् (B) कु (C) कुक् (D) कृ

शुद्धं स्त्रीप्रत्ययान्तं पदं चिनुत -

46. 'कोकिल' पदस्य स्त्रीप्रत्यये रूपम् = _____ ।

(A) कोकिलम् (B) कोकिला (C) कोकिलेन (D) कोकिलाम्

47. राज्ञः पत्नी = _____ ।

(A) राज्ञी (B) राजनि (C) साम्राज्ञी (D) राजपत्नीम्

48. यवनानां लिपिः = _____ ।

(A) यवनी (B) यवानी (C) यवनानी (D) यवनानीम्

49. स्वयं व्याख्यात्री = _____ ।

(A) आचार्या (B) आचार्यानी (C) आचार्याम् (D) आचार्यानीम्

50. इन्द्रस्य पत्नी = _____ ।

(A) इन्द्राणीम् (B) इन्द्राणीः (C) ऐन्द्रीम् (D) इन्द्राणी
